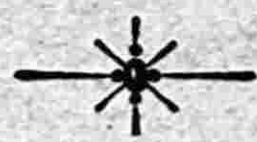

BLOAVEZ 1 — RUMMEN 6

MIZ EOST 1904

AR VRO

Kelaouengelañ miziek

KROUET EVID BEZA EUN ÈRE ETRE AR VRETONED

Gant Paëroniezh uhel :

An Aotrou 'N Eskop DUBOURG — An Aotrou Markiz ha Kannad AN ESTOURBEILLON
An Aotrou Kannad LAMY — An Aotrou Kannad HÉMON
An Aotrou Markiz FREDERIK A GEROUARTZ — An Aotrou Drouiz IAN AR FUSTEK, "AB GWILLERM"
An Itron Enorus MOSHER — An Itron Enorus ANNA A GERVENOÆL

Dindan Renadur :

An Aotrou Fanch JAFFRENNOU "Taldir"

KOUMANANCHOU :

Breiz ha Bro-C'hall : 16 real * Breiz-Veur ha lec'hioù-all : 20 real

PRIZ EUR RUMMEN : 7 GWENNEK

KRENNAD

Ar Sovetaerien Georges d'ESPARBÈS
Ar Barz hag ar Prokuror TALDIR.
Tro Herri Pevar HERNINN.
Boëh er guir Vretoned Job en DROUZ-VOR.
Leon T. Ar GARREK.

Ar Bleun Lann Ar GALL.
Hano ar Barz BOSCHER ar YEODET
Stourmomp bepred. BARZIK KERGLAS.
Ar Jabadao. KISTINEN-VOR.
Ar C'histionou a vremen Ar FURCHER.

EUZ A VOULLEREZ AR GWAZIOU E MONTROLEZ (PENN AR BED)

En gwerz en holl Stalioù Leorioù gwir vreton

ALIOU

Ar gonsersanted, ar varc'hadourien, hostizien, etc., hag a goumananto d'AR VRO o devo urz da gaout enni eun *embann ar miz evit netra*, epad amzer o c'houmanant.

Ar gelaouen AR VRO, o veza ma c'hoanta beza talvoudus dreist peb tra, a vourlo skridou war gemend sujed a c'hallfe diskuez eun interest bennag d'an darnvuia. Na zilezo ket kenneubeud an tu speredus deuz ar vuez, ha gwerziou ar Varzed a gavo enni eul lec'h enorabl.

AR VRO n'eo « na Bleiz na Montfort. » He giriou-stur a zo : « Gloar Doue ; Enor Breiz ; Kreskadurez diskamant ar Breizad dre ar Brezonek ! »

Kount a vezo rentet deuz an digoueziou a bouez erruet en diou Vreiz, hag ive deuz kemend levr a zigasfer d'AR VRO, koulz pa vezint en eur iez all evel en brezonek.

Dever peb Breton eo rei harp d'AR VRO, rag an amzer a hirio a zo garo evidomp.

Mignoned d'AR VRO, doktored-louzaouerien ha tud a Lezen, a raio o fosubl evid rei kuzulliou « gratis » e-barz ar gelaouen-ma, d'ar re euz hon c'houmananterien hag a skrivfe d'eomp o doare.

Peb Kenlabourer, evel just, a samm warnezan e hunan pouez ar c'hiz-zonjal deuz e skridou.

Peb chenchamant chomach a dle beza digaset kelou anezan da rener ar gelaouen, hag ouspenn daou dimpr a dri gwennek evid ar frêjou chench adress.

Kemend koumananter ha na dor ket dre lizer e goumanant bloaz, eur wech fin d'ezi, a vo merket evid beza koumananter e-pad eur bloavez all.

Kas an holl skridou hag ar goumananchou d'an Ao. Jaffrennou, Karnoët, dre Gallak, Koste-an-Nord.

AR VRO

Penn-Rener : Fanch JAFFRENOU " Taldir "

« KAZ AN DEN HA NA GAR AR VRO A VAG ANEZAN. »

Tennet dezuz Aliou mad Sant KADO.

(MYVIRIAN ARCHEOLOGY. LEVR III. D. 10. RIMEL 3.)

AR SOVETAERIEN

(Sed ama eur skrid a nevez moulet gant an « Annales politiques et littéraires », hag en dezuz seblantet d'omp ken gwir ha ken kaër, m'hon dezuz sonjet e oa eun dever evidomp hen trei en brezonek d'hel lakaat dindan daoulagad hon lennerien).

N'euz ket pell, en kompagnunez ma c'hama-rad Per Maël, ar skrivagner dudius hag a impli kemend a galon en e vuez pemdeziek ma na ouezer dre be vurzud e c'hell lakaat kemend all en e leoriou, ec'h azeiz en kelc'henva ar Sorbonn evid gweled gouel ar *Société Centrale de Sauvetage des Naufragés*, gwir bardon an harozed.

Er zal vraz-ze, adornet brao-dreist gant Puviss de Chavannes, Bretoned gant o famillou a oa azeet dija Ar baotred a oa ganto o dillad sul; kuitaet o devoa ar jeleten-stam evit kemeret ar paltok, ha kement-ze a lakea warnezo eun dia-veaz tougn. E-lec'h martoloded kaër e oant an deiz araog, e welemp tammou tud kempennet, krennet, kribet, broustet. Mez, en despet d'ar gwiskamant tougn-ze, eur gened delisius a chome ganto: an daoulagad, ar zellou... an daoulagad glaz-ze, daoulagad an dud a vor, hag a ra d'an den zonjal en daou doullik kleuzet en eur penn, a-dreuz da bere e weler daou dammik korn vor, a-dreg...

En eskemm, o gwraez a oa kaër meurbed. Ar re goz, muioc'h c'hoaz eged ar re iaouank marteze. Gant ho eneoou parfetoc'h, siouloc'h, n'ho doa ket c'hoanteet ober bugalerez, evel ho ezezh. Deuet e oant eno hep arvezioù, gant ho broziou sul, ha seblantout a reent beza ken natural e sal vraz ar Sorbonn evel en iliz ho farrez. War ar rengennad kadorioù-brec'h ze, Breiz a-bez en em dalc'he: sethu koëffou Lanndreger, Rosko, Pempoul, Heusa; bonedou gant diouaskell ledan, darn anezo plom evel eur barbellik o c'hournijal; darn all floken evel eur barbellik pa zeu da blava; darn all sounn evel eur barbellik pa ia da dec'hel.

Mez netra na finve dindan ar c'hoëffou-ze,

nag an daoulagad, nag ar muzellou, nag ar rou-fennou: marteze ar zonjezonou na fuskulent ket kenneubeud.

Difinvadurez ha peoc'h sioul ar Vretonezed-ze, e-kreiz eun engrouez trouzus e-lec'h ma tride pemp mil Parizian, a zeue outo eur chalm divent. Unan goz, e-mesk ar re-all, a baraz warnhi hon daoulagad. Eun drem tental euz an Amzeriou-Kreiz, rouz, kazi du dindan eur c'hoëff gwenkan dantelezet hag en em astenne a-z-iouc'h d'he zal evel eun disheolen. Lavaret ez euz bet e oa Bruges eur gear varo. Mad! Ar plac'h koz-ma azeet, liou gant arem, eskerniek, reut, hep sellou, hag en daoulagad pehini e oa koulskoude kemend a hunvre, ar Vretonez-ze a zeblantaz d'omp skeuden he bro galed leun a drelavariou hag a en-vorion o kousket dindan he lann hag o redek war he bag e-keid ma chench e lec'h all ar vuez hag ar bed. Breiz-Varo, ia, ze a oa; hennez a oa hano mad ar plac'h sec'h ha sioul-ze, na daole pled a-bed diouz ar bôbl gwisket brao a oa dirazhi, hag e ica pell pell duze he hunvreou, pellaet ma oant c'hoaz dindan skeud droug-livet he c'hoef braz gwen dantelez.

C'houi a oar mad penaoz ar Vadelez, evid an dud-ze, n'eo ket hon madelez-ni an hini eo. Ni etrezomp, keariz, a zo dreist-holl hag hepken, tud karantezus. Mez evid beza madelezus, evel an dud-ze, red eo kaout nerz. Ar vadelez a zo eun donezon digant an nerz. Den ar c'hearioù n'eo ket eun den nerzus: re neubeud en dezuz a ioul grenv evid implia anezi da zilvidigez ha da eurvad e nesa. Ni etrezomp, keariz, mar disprizomp an arc'hant, e roimp lawen ar pezh a zo a re en hon ialc'h. Mar karomp ar mouamant, e roimp hon gweladennou ha pouez hon giriou; mez ma teuo eun den disanvez bennag, dispaket zoudenn, da c'houlenn diganeomp hon gwad, hon c'hig, hon buez, ni a lavaro d'ezan eo eur foll. Ahanta! Sellit aze war an uhelen-ze: ar Vretoned hag ar Vretonezed a zo azeet eno a zo follien.

... Mez follien int hag o dezuz lakeat da ziredek ama hon amiraled ar c'hosa, ousspenn tregont a generaled hag a akademisianed, eur bobl a dud a bluen hag a ijin, muzik ar Gward, ha pemp mil a dud all; follien int, hag a vezo bre-

maik prizoniet etre divrec'h an dud-ze, hag a vezo skaotet gant daërou. O follentez vad, en gwirionez ! Ha piou e-touez ar re a zo ahont, e-kreiz an engrouez, na zisprizfe ket eun tammik bihan e « furnez », e skiant vad bet meulet d'ezan gant an tiegez hag ar skolach, evid kaout, d'e dro, eur c'hreunennik deuz ar follentez-ze ema o strakal e zaouarn d'ez ?...

Rag ar bobl holl a-bez a strak an daouarn d'ar follentez harozek-ze : ar bobl a-bez a veulgan anezi gant trouz e zek mil dorn ha gant e c'harm leun a entanadur. Peb displegaden sovetærez a zeu war he lerc'h eun tempest. Ha pa 'z euz fin d'hi c'honta, ar bobl a zao en e zao, difronket, evid arvesti ouz an den dister, ouz ar bugel mezek, a dremenn, gant o brec'h astennet, dirag taol an amiraled, pere a grog en o dorn, en o dorn leun a groc'hen-marô, a stard anezan, a chach anezan ganto, evid rei gwelloc'h c'hoaz eged eur stardaden-dorn, evid briata an den mad-ze, evid poka da hennez an neuz kinniget, euz a greiz e galon, e yuez evid sovetei eun den disanvez bennag. Ha brao, ha dous, e vez kavet ar stardaden-nou-daouarn dudius-ze. daoust... nan, abalamour, kentoc'h, d'ho giz tougn : ha da bep stardaden, ar gele'henva a dregern gant ar bravoïou, ha mouchouerou-godel ar merc'hed a gas pokou !

Sellit ouz an haroz-ze o tizrei d'e blas, gant e voutou braz a riskl war an tapisou : sellit outan. Na ginnig nemed e zorn kleiz d'an daouarn astennet hag a chach anezan dre ma tremenn. E zorn all a zo serret : kropet eo. Den na c'houlenn digantan an dorn-ze. Rag gwitibunan a oar ar pez a zo ennan, an holl a oar petra en deuz lakeat an amiral Duperré ebarz ennan. En dorn kaled ar merdead-ze, an amiral en deuz lakeat eur groaz a enor. Ar groaz-ze, ar mestr-patron Renan Autret, deuz porz ar Goañen, eo a zougo anezi, d'ar sul, ouz e doull-boton. An den souezus-ze en deuz great naontek-ha-kant sovetaërez, kaset sikour da seitek lestr braz o vond da goll, ha miret o buez da dri-c'hant-eiz-ha-daou ugent martolod. E-keid ha ma kase ar gwas-ze e groaz gantan, ma hini-me a rea mez d'in...

E-touez ar re-loreet, eo mad hannvel hanoïou ar c'habiten Ertaut, a zovetæaz an noz, e-kreiz ar mor, e-pad eur storm vraz, akuipach al lestr italian *Vermont* ; re ar patroned Roch, deuz Santez-Mari ; Pouplier, deuz Porz-Navalo ; Ar Mat, deuz Rosko ; Kermaïdik, deuz an Abervrac'h ; Ar Chanjour, deuz Kiberon ; Pillard, deuz an Turballi ; Baudry, deuz Porzhaliguen ; Karval hag An Helgoualc'h, deuz Pennmarc'h ; Rolland, deuz ar Glenan ; Riou ha Dauphin, daou baotrik iaouank deuz Kerity-Pempoull ; Kojan, deuz Pennlann ; Casteigs, deuz Arcachon ; hag an Henan bihan, trizek vloaz, pehini a zo bet barnet dellezek euz a briz « Gabriela Lemaire » dre m'en doa en

em daolet en dour red, e-kreiz ster Lanndreger, hag en doa tennet er-meaz, riskl e vuez, eur bugel a zek vloaz o vond da veuzi.

Mez sellit c'hoaz : an trionf, sethu hen ama :

Gwelit duhont en he zao, rag galvet eo bet dre he hano ha mezek eo abalamour da ze, en he zao, mez kuzet, eur c'hreg vihan gant eur c'hoëff gwen, eur Vretonez iaouank ru he fas gant an avel vor, poupoun he diouchod, glaz he daoulagad nerzus, mez eun tammik strafillet he zellou.

Ar penn paizantez-ze a c'holo eur penn all : golo a ra eur penn a ziabarz hag a zo kaër meurbed ; al liou ru-ze n'eo nemed eur steüen, hag a guz eur gened dispar.

Roz Ar C'here an hini eo.

E-kerz noz an deiz kenta a viz Du 1903, al lestr gall *Vesper* a stokaz ouz gerrek Enez-Heusa. Kerkent, ar vag-sovetaërez *Anais* a lamm evit hi sikour, hag a zeu a-benn, goude poaniou marvel, da dostaat outhi. Gwazed al lestr penzeet a bign er vag-sovetaërez. Pemp-ha-tregont ne 'maint ken... pevarzek a vank. Ar pevarzek gwaz-ze a zo partiet n'euz ket pell en eur vagik, hag a zo eat da glask eur porz evit douara war an aochou spountus-ze Kollet. Kollet int.

Nan, sovetaët int.

Eur plac'h he deuz o gweled. Eur plac'h euz ar bobl, eur paour keaz pesketaërez bezin, he deuz gwelet o bagik o vond e-touez ar c'herrek. Doueti a ra eo ar re-ze tud penzeet. Gweled a ra an Ankou a-uz d'an dour. Diskenn a ra gant an teven, en eur c'haloumpat evel an arne, skoilla 'ra, koueza 'ra, eur gouli a ra d'he gar, ruillal a ra euz a roc'hel da roc'hel, sevel a ra, saillat a ra c'hoaz en eul lezel drek-hi eur rouvien c'hoad ; nijal a ra e-tresek an aod ; en eur redek, e taol he boutou-koat, ha diarc'hen ec'h erru war gompezen ar Roc'h Hir ; gopaj a ra d'ar re penzeet e fell d'ez kaout eur gorden ; kregi a ra enni, hi staga 'ra ouc'h eur roc'h lem, paka 'ra he broz, hag e lamm er c'hoummou braz, en eur grial d'ar verdeïdi chacha ganto. Neuze, an dud-ze prest d'en em goll, a welaz penaoz ar plac'h-ze *na oueze ket neüial !*

Ar mor a wel kement-ze evelto, ha ne oar ket, eur mareadik, petra ober gant ar follez-ze, — nan, gant an eal-ze. Gallout a rache, gant eur skouarnad euz he gwagennoù, kas d'ar c'hranked ar besketerez bezin-ze hag a c'hoarz goap outan. Na c'houzout ket neüial, ha saillat, gouliet ha gwisket, e-kreiz ar gorventen ! Ken kaër eo an dra-ze, ma kemer truez ar mor ; kildrei ha birvi a ra dindan gweleden ar besketerez, hi zoutenn a ra, ha kas a ra anezi beteg ar vagik, e pehini e pign.

Ar wazed na leveront netra. Ne c'hellont mui komz. Na hi kennebeud. Gant parfetegez, e krog er roenvou. E-pad eun hanter-eur, e ruz ar vagik

e-kreiz 'tre garidennou spountus, e-lec'h ma vale an Ankou, lammat a ra euz an eil roc'h d'eben... hag er fin, digouezout a ra en eur baë vihan kled ha goudor, e-lec'h ma touar ar baotred. Neuze, hepken, e kaoze, eur griaden a zeu er meaz euz he c'horzaillen, a strink euz he ene frankizet :

— « Ha brema ! emezi en brezonek, sovetaët oc'h ! ».

Hag evel ma trugarekae ar vartoloded anaoudek anezi evit he devouamant digomprenus, hi na respountaz nemed an dra-ma :

— « Ar mor en deuz kemeret d'in va zad, va breur, hag eun niz a bemp bloaz. Na c'houlennen ket o divije lenvet ho tud d'eo'h ».

—o—

Breiz-Varo, e lavaren. Oh ! nan. *Bro ar baotred hag ar merc'hed-ze ne c'hell ket mervel !*

Ar gragez koz a welen bremaik, gant o daouarn war ho daoulinn, hag ho daoulagad ken peoc'hus dindan ho c'hoëffou, ar gragez koz ha mad-ze ne oant ket digizidik : o hunvreal an hini 'oant. Mammou, priejou, c'hoarezed ar sovetaerien, kemend a gontadennou barzonius hag ankenius ho deuz da hunvreal d'ezo ! Ha marteze evid gwelloc'h kledoura, evid rei gwelloc'h gwaskeden d'an hunvreou-ze, eo ho deuz ar Vretonezed koëffou gant diouaskell ledan...

GEORGES D'ESPARBÈS.

AR BARZ HAG AR PROKUROR

PE

Gant piou e ielo Gwennola

(Kendalc'h)

ARVEST II

(*Sal vraz an Ti-Kear, en Sant-Riek. Komite ar C'hendalc'h Breton a zo bodet eno.*)

Kevren I

AR PENNRENER

Maintenant, Messieurs, nous allons nous occuper de classer les manuscrits trouvés les meilleurs sur le sujet que la *Breuz Breiz* a choisi et qui est comme vous le savez : *As Garantiz*.

AR BARZ MORGAN DU

Aotrou Pennrener, me zonz e ve mad ober an traou en iez brezonek, penegwir eur C'hendalc'h breton dreist-peb-tra eo ez euz hirio ganeomp en kear Sant Riek. Dereatoc'h e ve kement-se evit gallegal bepred ha beb eur. Ni zo ama bodet evit difenn, skignna ha kreski hon Iez, hag en Iez an estren eo e tivizomp dalc'had !

AR PENNRENER

Très bien. Vous avez entendu M. Morgan Du, Messieurs. Il est d'avis que les discussions se fassent en breton.

GEORGES PIÉDOYE

Alors, je me demande ce qu'il adviendra de nous

autres, les membres du bureau qui ignorons le breton. Et nous sommes cinq sur neuf. Est-ce que nous allons rester là la bouche close ? Ce serait ridicule. Je suis (et je m'en flatte) un des meilleurs bretons ici présents, mais, de grâce, parlons une langue que tous nous comprenons.

YVES DE SAINT-NICOLAS

On pourrait arranger les choses. Quant à moi, il ne me déplairait pas de voir causer breton, puisque je connais cette langue, mais nous devons respecter les sentiments de nos amis les Français. Voilà pourquoi je propose que chacun s'exprime en breton ou en français selon sa préférence naturelle. Les deux langues seront ainsi admises.

LOUIS LEBLANC

J'approuve pleinement M. de Saint-Nicolas, et quoique "sot-breton", je conçois que votre langue ait droit de cité parmi nous.

AR PENNRENER

Personne ne soutient la motion de M. Morgan Du pour l'usage exclusif du breton ? Passons alors à nos manuscrits.

MORGAN DU

Eun dra ha na intentan ket nemeur, aotrou pennrener, eo e ve bet fiziel en eur bureo a 9 ezel, e touez pere 4 na ouiont ket a vrezonek, an dever da cona ha da rei o renk d'an dornskridou brezonek. Me lavar penaoz ar re ahanomp a oar brezonek a dle hepken kaout urz da varn an dornskridou.

AR PENNRENER

M. Morgan Du prétend, Messieurs, que quatre sur neuf d'entre nous manquent de compétence pour former le Jury du concours breton. Je demande un vote à mains levées sur cette importante question. Quels sont les partisans de la compétence du bureau entier ?

(*Ar pevar gall a zao o dorn*)

Très bien. Quels sont maintenant les partisans de la compétence exclusive des bretonnants ?

(*Ar pevar breton a zao o dorn*)

MORGAN DU

Aze omp, aotrou pennrener, pevar eneb da bevar. N'euz sort great eta. Me a bed an aotrou pennrener da voti ive, ha da zevel e zorn evidomp holl pe evit ar brezonegerien hepken.

AR PENNRENER

(*o weled e talc'h mad Morgan Du, a gomz en brezonek hag a lavar :*)

Aotronez, goude poueza mad peb tra, ec'h on a du gant Morgan Du, hag e savan ma dorn evit gouesteged ar brezonegerien o-human. (*sevel a ra e zorn*)

GEORGES PIÉDOYE (*koumnaet*)

Cela veut dire quoi ?... On nous chasse ? Vous vous moquez de nous, Messieurs de la Basse ! M. le président parle breton lui aussi. Ah ! mais c'est un guet-apens ! Je donne ma démission de votre *Union*.

(*mond a ra kuit*)

AN TRI GALL ALL (*o heuil anezan*)

Et nous de même ! Vous pourrez, Messieurs, hâcher de la pâ-aille à votre aise. (*sortial a reont*)

Kevren II

AR PENNRENER

Ankounac'heomp an digouez-ma, ma kavet mad, aotronez, ha krogomp el labour gant an dornskridou digaset d'emp. (*A-boan eo krog ar bureo da cona ar paperou, ma teu eur breton ebars ar zal*)

AR BRETON

Teurvezit, aotronez, merka Ian Pennorz evel ezel deuz *Breuriez Breiz*. Ar vrud a lavar na fell d'eoc'h kaout nemed gwir Vreiziz en ho Kevredigez. Me zo unan. (*mond a ra kuit*)

Dre ma eoner ar provennou, ousspenn ugent den a dremenn er zal evit skriva o hano war gajer ar Vreuriez.

AR PENNRENER

Gweled a ran, aotronez, penaoz e c'honefomp kant breizad mad pa gollfomp dek briz-vreizad. Brema pa 'z eo fin d'omp, ma keret e iafomp da leina, ha goude kreizdeiz e vo embannet hano an trec'her ebarz an Teatr. (*sortial a reont*).

(*Ar ridoch a ziskenn.*)

ARVEST III

(*Diabarz an teatr brezonek. Ar zal a zo leun-kouch gant ar bobl.*)

Kevren I

AR PENNRENER

Mesdames, Messieurs,

Vous venez de voir représenter devant vous par la célèbre troupe des gars de Toull ar C'houiled...

AR BOBL

Brezonek ! brezonek !

AR PENNRENER

Itronezed hag Aotronez,

Em oc'h o paouez klevet c'hoari diragoc'h gant stroll brudet pôtrez Toull ar C'houiled, eun drajedien gaër *Buez Nominoë*, gret evit gant hon mignon ar barz Pennkoat. Brema e pedin ahanoc'h da chom zioul eur pennadid amzer c'hoaz, evit ma lenno Morgan Du, sekretour Gorsedd Barzed Gorenez Breiz-Vihan, ar "résultats" deuz...

AR BOBL

Brezonek, pôtr !

AR PENNRENER (*nec'het*)

Ar... ar... ar... deuz ar genskrivadek brezonek.

MORGAN DU

Itronezed, Aotronez, Kenvroiz,

Ar gwir eneb d'ar Bed ! Ar pennad-labour a zo bet kinniget ar bloaz-ma da awen Barzed Breiz-Izel a oa "Ar Garantiz". Ouspenn hanter-kant dornskrid a zo digouezet ganeomp. Evel ma 'z eo eaz d'eoc'h kredi, eoni kemend-all a baperou a zo bet eur boan. Peb barner an neuz lennet anezo eur wech e-hunan, ha roet e noten ; goudeze, ar pemp labour gwella a zo bet adgwelet gant pemp ahanomp ; goude eur studi kalonek ha koustiansiuz deuz an dornskridou, ez omp kouezet akord da rei ar Vedalen Aour kinniget gant an Itron De Pigeblle d'ar Barz : Ab Thenenan !

AR BOBL

Iou ! Iou da Ab Thenenan !

MORGAN DU

Mar ma Ab Thenenan ebarz an engrouez ama, pedet eo da bignat war ar plench, evit digemeret diganeomp ar priz goneet gantan ha dleet d'ezan evit e labour barzonius ken kaër. (*Deuz kreiz ar bobl, eun den iaouank drouklivet gant an aoun an neuz, a zispak, hag a zeu da bignat war uhelen an teatr. Ar pennrener a ro d'ezan ar vedalen aour, hag a ra d'ezan azeza en tu deou d'ezan.*)

MORGAN DU

Itronezed, Aotronez, Kenvroiz,

Ar Gwir eneb d'ar Bed ! Aotreet d'in brema gou-

lenn eun dra digant ho karantez entanet evit ho Pro hag ho Iez. Eun den zo en Pariz, rener eur vro galoudus, hag en neuz kredet dougen eun dorn kablus war gwiriou Iez hon zadou hag hon mammou. An denze a fell d'omp diskuill ha kondaoni anezan, rag skoet an neuz war skoliou kristen en pere e lisket d'ar vugale karout hon Iez, skoet an neuz war beleien hag a gozee anezan er Gador ! Dre ze, hag hep daoulina dirag parti politik na relijius a-bed, gant eur spered a lealded hag a wirionez, e pedan ahanoc'h holl da zével ho mouez, dre eur votadek gant an daouarn, eneb d'an heskignerez-ze ! Hogen araog, e fell d'omp klevet hon enebourien en o difenn. Mar 'z euz unan bennag ama barrek da zifenn tu ar gouarnamant, pedet eo da bignat war ar plench-ma !

(*Eun den a weler o tonñ tresk an teatr. Prokuror-ar-Republik an hini eo, an aotrou Onesime Dubois.*)

AR PENNRENER

An aotrou Onesime Dubois ema ar gomz gantan.

ONÉSIME DUBOIS

Je monte à cette tribune, Mesdames et Messieurs, pour faire respecter les droits de la langue française. (*trouz*) Car il est intolérable que dans une réunion publique comme celle-ci, en une ville comme Saint-Riek, nous soyons condamnés à entendre une langue que nous ne comprenons pas (*trouz*) et qui, somme toute, n'a pas droit de cité en France ! (*kroz, safar, tourni*).

ONÉSIME DUBOIS

Les Congrégations ont ruiné la Bretagne, la langue bretonne a abruti les Bretons !

(*D'ar geriou-ze, ar bobl a zao en e zav, ha kalz a wazed a red tresk an teatr - da respont d'ar Prokuror. Eun drouz vraz a zo er zal : na ve ket klevet ken komzou Dubois.*)

ONÉSIME DUBOIS

L'obscurantisme (*iudadennou*)... idiome barbare (*c'houitelladennou*)... tas de séparatistes... (*iouc'h*) Patience, foules stupides, la Vérité en marche écrasera dans l'œuf votre mouvement breton, et fera rentrer dans leurs cavernes tous ces bardes troglodytes qui veulent ramener le char du progrès vers les antres de la préhistoire !

AR BOBL

La ferme !... Ah c'te poire, c'te binette ! Eur stouf plouz en e c'hinou ! (*Onésime Dubois a ziskenn diwar an teatr.*)

MORGAN DU

Kenvroiz ! Klevet ho peuz lavariou ar re a fell d'ezodiskar Breiz hag he spered broadus, lakaat ahanomp da sklavourien ha chadenna ahanomp war lerc'h o c'harronz, alaouret gant hon skoejou hag hon foaniou pemdeziek ! Klevet ho peuz ar mevel-ze d'ar Gall, eun den hag e paomp koulskoude, eun den hag e lardomp, o kunuc'henni ahanoc'h dirag ho trem zoken ! Lavaret an neuz d'ac'h, goude gwelet goueliou breton ken kaër hag ar re-ma, e oac'h tud divezad ! Lavaret an neuz, goude displegaden dispar *Buez Nominoë*, e oamp barbare ! Lavaret an neuz, goude klevet komz deuz labouriou barzonius evel re "Ab Thenenan" (labouriou ha n'o deuz ket o far en Franz,) e oamp barzed troglodited ! Lavaret 'neuz ar gaouiad-ze e oa ar Wirionez o kerzet. Ia, kenvroiz, mez nan e Wirionez hen ! Hon hini-ni eo ar Wirionez rik, ganeomp ema an tu mad hag an araokaat, ha gant hennez hag e vigo-

ned, ar "vardrenv" hag an denvalijen, hag ar chadennou... arc'hantet. Ar Gwir eneb d'ar Bed! Bôtomp holl eta, hep eur mank, eun dislavar stard eneb gwas-kerez eur ministr, ha iouc'homp a bouez penn hag hep spont: Breiz da virviken!

AR BOBL

Breiz da virviken! (*an holl a zar o daouarn*)

(*Ar ridoch a ziskenn*).

(DA HEUIL)

TALDIR.

Tzo Herri Pevar

Ar mintin-ze, eun tam takad den, eur begad baro d'ezan, sammet gant eur valijen bounner, a bignaz, e Lannderne, ebarz train Brest da Bariz. E hano a oa An Aotrou Ar Skouarnek, marc'hadour-gwin e Lannderne.

E blas e kemeraz en eur c'hombot a eil klast. Daou veajour a oa azeet dija er c'hombot: An Ao. Ar Skouarnek o zaludaz ha goude beza baleet war o bizied treid, e c'houlennaz iskuz diganto, gant eun ak-sant brezonek hag eo imposubl rei anezan dre skrid.

Ar veajourien a zichachaz o zreid ganto, hag a rentaz d'ezan e zalud.

An Ao. Ar Skouarnek en em glenkaz en eur c'horn, a dennaz e dok kern hir, hag a lakeaz en e leac'h eur boned mezer ru: dispaka a reaz e dapis-beaj, hag e sellaz neuze ouz e gensorted.

Daou zen iaouank e oant, très karantek warnezo. Sigarennou e vutument.

— Ar maged na jen ket ahanoc'h, Aotrou? eme unan anezo.

— Tam 'bed, eme Ar Skouarnek, lawenaët gant ar garadeg-ze, me 'vutun ive: en *Kafe ar Marc'h-Gwen* e vutunomp holl.

— Evelse e tremener brao an amzer, eme an den iaonank all; n'euz netra inouïsoc'h eged eur veaj en hent-houarn.

— Gwir eo, eme Ar Skouarnek.

Ar Skouarnek a dennaz e gorn braz, eur c'horn kaër en « écume de mer », hag e oa warnezan pol-tred eur vorionez, bragezet ker brao he fenn ma rea souez everien *Kafe ar Marc'h-Gwen*.

Ar Skouarnek a choukaz eur c'horniad gant evez braz.

— Teurvezit ma kinnigin tan d'eo'h, eme ar paotr-iaouank kenta.

— Oh! Re amiabl 'oc'h kalz, eme Ar Skouarnek.

— An Aotrou a ia da Bariz kazi zur? a c'houlennaz ar paotr iaouank.

— Just mad.

— Neuze e refomp an hent kevred, a lavaraz ar paotr iaouank all. Sethu ama va mignoun Jul Lagadglaz, livaër ha poltrejer, ha me Albert Lamganthi, livaër ive.

Ar Skouarnek a reaz reveranz.

— Lawen braz da ober anaoudegez ganeoc'h!

En em hennvel a reaz:

— Nigoudem Ar Skouarnek, marc'hadour-gwin euz a Lannderne.

— Eur gear vrudet!

— Roit peoc'h! Goap a rer diouc'h Lannderne ha

diouc'h he loar, mez e Lannderne ez euz kerkoulz tud hag e leac'h all.

— Komzet ez euz bet ive diwar benn he zeatr.

— Tavit d'in! Ar re a lavar ez euz eun teatr e Lannderne ne ouezont seurt. N'euz hini 'bed! Mez livirit d'in 'ta Aotroune, e Brest emoc'h bet marteze?

— Ia, bet omp o weled Brest, Heusa, ha Morgat; kemeret hon beuz kalz a boltrejou, ha pintet meur a daolen dre ar gontre gaër-ze.

Jul Lagadglaz a ziskuezas d'Ar Skouarnek eur mellad mekanik da denna poltrejou.

— Eürus meurbed 'oun o veaji en kompagnunez ganeoc'h, a lavaraz Ar Skouarnek joaüs; e Lannderne e plich d'comp an dud a dalant.

— Eürus omp ive, eme Lagadglaz: pa ver en beaj e kar an nen gouzoud da biou en deuz affer. Kemend a filouterien zo!

— Ha kemend a zodien oc'h en em lezel paka gant o c'honchou brao, eme Ar Skouarnek! N'eo ket me a vefe lapet!

— Ar filouterien a zo ruz fall enno, a respountaz Lamganthi.

— Ta, ta! eme Ar Skouarnek. Red eo beza naïoc'h eged eur bugel a-benn beza touellet gant ar seurt-ze.

— Meur a dro o deuz en o sac'h.

— Me anvez o zroiou, a respountaz Ar Skouarnek diouz hini ar boned bete hini an amerikaned; arabad eo fiziout arc'hant en den estren a-bed. Gant-se sed, me 'meuz digaset dek mil lur ganin; hel lavaret a ran d'eo'h pa 'z omp etrezomp.

— Ho fizianz ennomp a enor ahanomp, Aotrou, eme an daou zen.

— Ha sonjal a ra d'eo'h am beuz lakact ar somze e godel ma forpant, pe em ialc'h? N'oun ket ken diod! En eur godellik ler griet ouz banden va bragez emanhi.

— Brao tre! eme Lamganthi.

— Den na ielo d'hi c'hask eno, eme Ar Skouarnek. Me a zisfi den a-bed da lammal va bragez diganin hep ma ouezfen!

— Diez mad e vez, sur, eme an daou veajour en eur c'hoarzin.

Lagadglaz a lavaraz neuze d'Ar Skouarnek e vefe tenned e boltred gantho, ma karche. Ar Skouarnek a asantaz.

— Amprouennou a vezo kaset d'eo'h, ma kerit, eme Lagadglaz en eur lakaat e vekanik e kever gant Ar Skouarnek.

— Sell, eme Lamganthi zoudenn, ne gav ket d'id. Lagadglaz, eo hennvel beo an Aotrou-ma diouc'h Herri Pevar.

— A gredit? a c'houlennaz ar Skouarnek, fougé eman. N'euz ket bet lavaret ze d'in e Lannderne.

— N'int ket lagadet mad e Lannderne, eme Lamganthi.

— Pebez ide vad! eme Lagadglaz. Eur zervich braz e c'hellit renta d'in, Aotrou. Me a zo livaër taolennou Histor Franz: e kenta espozision a vezo, me a dle diskuez eun daolen ha Varnezi Herri Pevar. Eun den da skouer e fell d'in. Ha beza ho pefe ar vadelez da zond eur wech da boz em labourdi, netra nemed an amzer red evit kemeret eun tammik desin?

— Na petra 'ta! eme Ar Skouarnek.

— Marvad emoc'h e Pariz evit eun neubent deizioù?

— Eiz deiz.

— Netra easoc'h eta. Ni a iélo d'ho kerc'hat betek hoc'h hotel, ha goude, e roin d'eoc'h en donezon eur fotografi diouz an daolen livet.

Ar Skouarnek a asantaz. Kement a lore'h a oa ennan pa zonje e vije e boltred-hen eo a ziskueze ar roue Herri Pevar en Espozision!

Pebez enor evitan pa zistroche da *Gafe ar Marc'h-Gwen!*

Eruont a rachont e Pariz, hag ar Skouarnek a gwitaaz e genveajourien, goude beza lezet e choumach ganto.

Daou zervez da c'houde, an daou livaër a zeuaz d'e gerc'had. Eur pred mad e tebrchont en eun hostaleri vraz, hag e kaschont ar Bretoun da Neuilly, en eur gampr renket kaër.

— Sethu ama hol labourdi, eme Lagadglaz ha Lamganthi.

— Ia, a zalc'haz Lagadglaz, sethu ama ar chevalidou, ar pinsellou da liva, al lian: annez em beuz prenet hag a erruo prestik c'hoaz. Deut en tu-ma, er gamprrik vihan. Ama hon beuz priented evidoc'h eur gwiskamant deuz amzer Herri Pevar, ha mar plich ganeoc'h, e wiskot anezan.

— Gwiska an dillad-ze? eme Ar Skouarnek.

— Sur mad. A-nez, penaoz e fell d'eoc'h e vefac'h henvel diouc'h ar roue?

Ar Skouarnek a iez er gamprrik vihan, ha gant skoazel Lagadglaz, e wiskaz eun dillad dijentil: porpan ru, bragou ber, tok pluennet, kleze, etc.

Gwisket an den, an dillad all a oue sribillet ouz eun tach, hag e teuchont war o c'hiz el labourdi. An daou baotr iaouank na ehanent da lavaret d'Ar Skouarnek e oa eun ear dijentil braz d'ezan gant an dillad-ze. Ar Skouarnek a c'houeze gant ar fouge, hag a droe hag a zistroe evel eur c'hillok.

Bravo! Bravo! eme an daou all. Mad tre!

— Mad, eme Lagadglaz, ni hon daou a ia brema da aoza al livach ha da dapout an traou hon beuz ezom. Gortozit eun tammik bihan: dioustu omp erru.

Mond e rachont er meaz.

Er c'heid-ze, Ar Skouarnek a iez war-eeün da eur sklaseñ vraz a oa eno war ar chiminal, ha na skuize ket o weled e vin kaër.

Eur c'hard-eur a dremenaz. Eun hanter-eur a dremenaz. An dud iaouank na zistroent ket.

Nec'het en em gavaz Ar Skouarnek, hag hen buan da welet er gamprrik e pehini en doa lezet e zillad bourc'hiz.

E chupen ag e jiletten a oa eno, mez e vragez, allaz, ne oa ken! kollet, kollet, an dek billet a vil lur!!

Hag hen, da lampat er ru, en eur grial: « D'al laër. » Mez e wiskamant roue a oa ken fentus, ma kemere an holl anean evit eun diod. Kaset e oue gant an ajanted-polis da vureo ar c'homiser, hag eno e kontaz e avantur.

Al livaërien ne oant anavezet gant den a-bed en Neuilly. Eur gampr o doa feurmet eno an noz araok.

Ar Skouarnek, chomet ep eur gwennek, a gasaz eun depech da Landerne. En eur c'hortoz ar respout, e oa aotreet d'ezan kousket er post a bolis.

Pa iez da furchell godilli e chupen, e kavaz eun tam paper hag e oa skrivet warnezan.

— « Aotrou Nigoudem Ar Skouarnek, c'houi n'an-

vezec'h ket c'hoaz tro Herri Pevar. »

HERNIEN.

Boéh er guir Vretoned

D'em brér Julian ha d'em mignoned: Bleimor, Gourenner ha Mab-Elorn.

I

Hiniu ur goed ru kel e rid én hur hoèhiad;
Hun divreh e zou hoarn; hun haloneu zou dir.
Sonn oemb ar hun diuar, ar hun treid ni zalch mad.
El er roch er garrek, el en doar, er mén-hir.

DISKAN

Bretoned, saüamb hur penneu,
El guéharal ar en dachen,
Aveit diskoein d'en oll bobleu,
E' ma hoah lan a nerh hun gouen.

II

El hun tadeu karet, é oemb dispont ha tér;
Dirak z'emb kement tra e bleg founapl ou fen,
Pe daulamb' e kounar, en ér ag en amzer:
« Malloh! arauk, arauk diskaramb t'hé aben. »

III

Petra zou kaus d'emb ni bout perpet ken nerhus
Nameit hun Fé santél hag er chonj hag hun tud.
Hiniù hoah el agent é oemb für ha kredus:
Dalmañ er Léalded, e Breih. en devou brud.

IV

Guéharal hun tadeu en des hum zihoèdet
Aveit dihuen er Mad pé eit goarn ou Frankis.
El dé ni vrezelai eit er Groéz Béniget
Hag aveit hur Mam-Vro, kenteh ma vou rekis.

« JOB en DROUZ-VOR »

LEON

Kenta em euz gwelet, touez ar Vretoned all,
Al Leonard o font, zavet uhel e dâl,
Dispak gantan kement tamm gwenn vé 'n e roched,
Stignet uz d'an "turban" e greiz hag e vruched,
Hag o tigas gant poan beteg e vuzellou
Eur vouez gorrek jachet euz deün e vouzellou,
Deuz a varn anean war ar stum a zougê
'M euz hen bet kemêret vid eun den a fouge.

Mad! difaziet on war gont al Leoniz.

Evit gwir, e veulont o fanez, o gwiniz,
O brezonek dinam, ieot dru o frajeier,
Hag o c'hezec buhan, ha zaout lard o c'hrévier,
Hag o illizou kaer, hag o zouriou uhel;
Mez pelec'h, va zud kêz, pelec'h vo kavet gwel?
Daoust hag hi n'o deuz ket eul lec'hik fougeal
P' o deuz en pep labour tremenet ar re all?

Baleet Bro-Leon koulz hag ar Vro-Pagan,

E welfoc'h burzudou krouet e kreiz ar boan:
Goaremou, koajeier, douarou ien gwechall,
Trôet en parkou tomm hag a vag da Vro-C'hall,
Da Vro-Zaoz ha d'ar Spagn, ha tre d'an Amerik.
Primmoc'h froez vit ne zav er broiou pinvidik;

Prajou leün a ieot mad, hag a oa kos ieünioù,
Balaneier uhel ha dôn vel hunvreou;
Eur ouenn kezek dispar deüt ganthi meur a vaout,
Hag er peurachennou an dibab euz ar zaout.

An traou-ze, kredabl eo, n'int ket deüt o unan;
Renket 'n euz meur a wech Leonard ha Pagan
Drasta korf ha spered, skwiza brec'h ha lagad,
Azioc'h irvi ar park ha gwazigou ar prad.
N'eo tamm souez eta mar gint muioc'h pounner
Eged ar Vreiziz all: na zôner na kâner
Na glêver peurvuia war dro o labouriou;
Ne vent distagellet awal'h 'med er foariou:
Enno 'fad int barrek vit pep dilikata,
Tregeriz flour gantê gav liez da gotta.
Rak mirout a fell d'ê pez o deuz goneet.
Ha jacha d'o godel kement a zo dleet.

Mez dreist holl e viront gant eur fe divarvel
Kredennou o zud koz, ar re 'man er garnel,
E kever an illiz, o eskern binniget.
Oh! d'ar zul, pa gweont d'an daoulin daoubleget
'N o illizou leüniet a zent hag a draou kaer,
Kreiz an drouz kantikou hag ar zôniou kleier,
Dour leiz o daoulagad zavet tresek an ne
Ha digor dirak-ê dorjoug an ene,
Daoust piou o c'hemerfê evit kalonou ien?

Ar sort tud renk bean ouspenn marc'hadourien;
Ne man ket o spered gant ar bed-man hepken:
En tu all d'an Ankou, en tu all d'an anken,
Dre sklaerijen o fe ha dre nerz o hunvre
E welont broiou splann prientet evitê.

Ar vuhe boaniuz-man dremenont o c'hedal.
Mez pep tra, tro-war-dro, gomz d'ê deuz ar bed all:
Illizou alaouret, kizellet ha pintet.
Henvel en bihanik ouz palez an Drinded;
Touriou moan uhel spont, o tisklaeria d'an den
Gant o biz prezeger kentel vraz ar beden;
Kalvariou burzuduz, kaera re zo er bed,
Feunteuniou ar zent koz, chapelioù koant meurbed.
Kement tra gavê mad o zud o deuz miret,
Iez, fe ha gwiskamant, hag e virfont bepred.

—o—

Bale 'ta, Leonard, gant da benn zonn da nec'h:
Rak te d'ar Vreiziz all 'n hini zo skwer ha trec'h;
Da zorn-te a zalc'h Breiz 'n he zav starta ma c'hall,
Te vo an diveza vo débret gant Bro-C'hall!

Plouigneo

T. AR GARREK.

AR BLEUN LANN

Eun de, Jezuz hag ar Verc'hez,
En Breiz-Izel, en bro Karhez,
Pa oant ho daou o vale bro,
A 'nem gavaz 'n eul lann dizro,
Kreiz ar goan braz, an avel ien,
Diwar an dour, hed an draonien,
A c'houeze lemm, hag a rede,
Ambrouget mad an abarde.
Mari oa skuiz, ha pa zellent,
Na ti na repu na welent,
Mez penn-da-benn, ha tro-war-dro,
Al lann bepred, al lann dizro.

An abarde a dremenaz,
Warnhê an noz a ziskennaz,
Ha prestik, pa zavaz al loar,
E oa reo braz war an douar.
A hed da hed gand an draonien,
An avel-skorn oa ienoc'h-ien,
Kaled ar ieot evel skodou,
Klec'hier arc'hant ouz ar bodou.
Eur voden lann vraz n'ho c'hichen,
A oa tre 'bord ar winojen;
'Vel ar re baour, hep ti na tan,
Sethê ho daou da vond dindan.
Mari oa skuiz, hag hep dale,
A gouskaz evel 'n eur gwele;
Ouz he diwall e oa Jezuz,
Jezuz, he mab karantezuz.
Hag a greiz kousket, martreze,
Mari hunvrez, en noz ze.
E oa addeut er c'hraou dister,
Gant he mabik leun a zouzder.
Ha pa zihunaz, da veure,
Uz d'he fenn an heol a bare,
Ha tro war dro d'hei, war al lann,
E oe bleuniou, bleuniou melan....
Epad an noz oant diwanet
War veg ar bodou lann skornet,
Ha keit e oant o tigeri,
Al lann re kledour da Vari.
Set ar burzud reaz Jezuz,
Evid al lann trugarezuz,
Vid al lann 'noa reit d'ar Verc'hez,
Repu eun noz, en bro Karhez.
Setu perak e weler c'hoaz,
E kreiz ar goan, koulz ha biskoaz,
E weler bleuniou war al lann,
Bleuniou ken kaër, bleuniou melan....

AR GALL.

Lokmikel-an-Treas.

Hano ar Barz

D'an Aotrou G...

War aochou ar môr pell e oa
An heol a oa kuzet
Hag en eun nozvez ar gaëra
Al loar oa zavet;
Mouezioù klemmuz ar c'haouennou
En noz na glevjed ken,
Sioul ha didrouz dre an henchou
E kerze an Awen.
Neuze war douar « Lexobi »
(Hirie 'n de ar Yeodet)
Deuz forz bale, ken dizoursi,
Me a zo 'n em gavet,
Redet 'm euz al lanneierou
O klask lutined noz
Kannerezed ha spontailloù:
Traou euz an amzer goz?
Pa na gaviz netra a-bed
Dimeuz an holl draou-ze

ha kolachou. Ober an droidigez ze neket red ; talvouduz braz avad e vezo evit brasaat pouez ar skrid mestr, hag her c'has d'eur renk guelloc'h.

Pep kenstriver a c'hell da ober var dro *an eil priz hag egile*. — Pep hini euz ar prizioù a zo *dirannuz*. — Ar skrijou bet ar priz ganto a vezo *moulet*, pe en o fez, pe peb gwella enno, e kelouen pe gelouen. — Barnerien ar c'henstrif ne raio van ebed ouz dishenvedigez *an eil-iezou* brezonek. — Gwella *hed* ar skrijou a vezo var dro pemp pajen varn ugent.

An nep a gar a c'hell da c'houlenn, digant M. Le Dault, 6, rue du Val-de-Grâce, Paris, programen ar c'henstrif, hag ema varni an divizou kwitibunan, hag an daou damik gallek (gant Anatole Le Braz), danvez an droidigez gallek-brezonek.

Barnerien ar c'henstrif

Penn-renner a enor : an a. Loth, dean Skol-Veur Lizeradur Roazon ; *Isili al les-varn* : an aa. : R. Ar Roux, euz Landreger, agrejet Lizeradur ; T. Malmanche, euz Brest, alvokat ; E. Le Clerc, euz Lanrodec ; G. Esnault, euz Prest, aotreek en filozofi ; P. Ar Flem, euz Lezardren, aotreek en filozofi, diploumet gant *Schola Cantorum*.

Doare ar Jabadao

Lenna a reomp var eur ganaouenn « Kan-bale Paotred ar Jabadao », gwerzet gant *Breuriez ar Wir Ganerien* doare breuriez an deskedourien vrezonegerien. Ar vreuriez zo bet savet gant J. Ar Gall, euz Kastelnevez, ha c'houec'h euz e vignoned an 29 a viz Here 1900.

Ar *Jabadao* a zo boaz da vont da bardouna da Vontfort l'Amaury (lost da Versailles), e miz Even peb bloaz. Eno e 1901 eo ez eo bet kroget da gana brezonek gand gwazed ha merc'hed euz Breiz. Eno e 1902 eo e oe kinniget d'ar Jabadao « Gwazoniez an duk Arzur III » gant Leon Ar Berr (Abalor).

E 1904, ar *Jabadao*, oc'h evesaat ma kane brezonek ar *Wir Ganerien* dirak tud Paris, vardro aboue eur bloavez, en deuz taolet pled ouz ar vreuriez-ze. Ema en he c'hresk. Ar *Wir Ganerien* hag ar *Jabadao* a zo en zell etrezo. Ar *Jabadao* a ro kenteliou gwiziek hag aliou kalonek d'ar ganerien ; ar *Wir Ganerien*, o werza kanaouennou, a c'houe arc'hant lam evito o unan, lam evit ar prizioù brezonek.

Setu diou Vreuriez a oar petre eo unvaniez hag emgleo. Piou a larfe Breiziz n'ouzont ket en em voda da ober emzao ?

Teatr brezonek Paris

Evel am euz laret, ar Jabadao a deuio da C'hourin da c'hoari eur fentigell varvaillus : « Ann ene naonek » gant T. Malmanche. Lezomp Breiziz da c'houlenn outo o unan penaoz zo eneoù naonek.

Pez a zo sur, neket evit ar wech genta hini pe hini an deskedourien vrezonegerien a c'hoario peziou brezonek, pazeoguir, d'ar 26 a viz Even tremenet, eo bet lakeat war ar zao-plench e kreiz Paris « Histor ar Mab Prodic » gant an abad Brignoux, eiz c'hoarier enhan, pemp anezho deuet euz ar *Jabadao*.

Setu paotred hag a ra enor da Vreiz. Ac'hanta, paotred Breiz, grit respount mad d'ar Jabadao, ha kasit d'e genstrivadek skrijou brezonek euz ar brava !

KISTINEN-VOR.

AR C'HISTIONOU A VREMAN

Breiz eo ar Vro ema ar stanka an douarou labourer hag al labourerien-douar emhi. En eur pennadskrid gwiziek hag enklasker, hon c'henveur Theophil Janvrais a zispleg mad kement-se. Diskouez a ra dre chifrou ez euz er pemp departamant breton nebeud awalc'h a vereudiou braz enno en tu hont da 80 devez arat. E Penn-ar-bed ez euz 1.400 anezo hepken. Bez' ez euz, a-vad, muioc'h a vereudiou euz a 20 da 80 devez-arat : deuz ar re ze e zo dek mil ha tri ugent, da lâret eo an dekved loden euz ar mereudiou a zo en Franz deuz ar ment-ze. E penn-ar-bed, e kaver 17.000 anezo ; 15.000 er C'hostez-an-Nord ; 12.000 er Morbihan.

Mez Breiz a zo rannet dreistholl etre mereudiou bihan, enno nebeutoc'h evid 20 devez-arat. Dindan ar re-ma e ma en drederen euz ar Vreiz ; golo a reont etreze holl daou vilion hag ugent mil devez-arat, lodennet etre 312.823 merour bihan. Departamant Koste-an-nord eo an hini ar muia tamm euz ar Vreiz : 73.971 mereudi vihan ez euz ennan ; e Penn-ar-bed ez euz 56.349 ; er Morbihan 58.000 ; en Ill-ha-Vilain 68.685 ; el Loir-Izella, 55.675.

Ment pep park, *an eil da gas egile*, a zo ebarz Penn-ar-bed ha Morbihan c'houec'h ar ha tregont : er C'hostez-an-nord daou ar ha daou ugent.

E-barz en Franz, peder loden war bemp euz an douarou a zo labourer gant ho ferc'hennou o-hunan ; e barz en Breiz, ne ma ket kont evelse. Demdost kement a verourien e zo evel a berc'hennou-labour.

Gwelomp Breiz-Izel : e Penn-ar-bed, ez euz pevar merour ha daou-ugent deuz c'houec'h perc'henn labourer-ha-hanter-kant war gant ; er C'hostez-an-Nord, seiz-ha-daou-ugent, deuz tri-ha-hanter-kant ; er Morbihan, daou-ha-daou-ugent, deuz eiz-ha-hanter-kant ! Ar gont a zo evelse en daou departamant all ive.

Breiz a zo ive bro al lizerou-feurm termenn ber : great e vezont evit tri, c'houec'h ha nao bloaz.

O veza ma'z euz en Breiz muioc'h a dud o chom dre gilometr karre evid na zo en Franz, e weler ez euz emhi 500.000 labourer douar perc'henn d'o feadra : *an eizred loden* e maint deuz re Franz ! Mez kalz a verourien a zo ive, evel ma zo bet diskleriet : bez ez euz diouto 210.000 en hon bro. Ar seiz-kant-dek-mil labourer-douar-ze a impli en o mereudiou pevar c'hant-tregont-mil mevel, kant-mil devezour, kant-dek-mil matez, daou-ugent-mil a baotred-saout ! E Penn-ar-bed eo ez euz ar muia a vevelien : an Ill-ha-Vilain a zeu goude.

En Breiz, an devez-arat douar teil a dal, an eil da gas egile, 1.200 lur ; eur c'hant lur bennag nebeutoc'h eged en Bro-C'hall.

En Breiz-Izel, an devezourien a vez paët daou wennek war n'ugent bemdez en han, gand o boued, hag eiz real hep o boued. En Breiz-Uhel, o deuz eiz real, zoken pa de o boued.

Gopr ar mevel braz a zo, evid Penn-ar-bed, dek-skoet-ha-tri-ugent ; evid Koste-an-nord, nao-skoet-ha-tri-ugent ; evid ar Morbihan, tri-ugent skoed ; evid Breiz-Uhel, kant-skoed, pa ema, er peurrest euz a Franz, 400 lur ete 500 lur a-wechou.

Mez kaër o deuz ar C'hallaoued ober prizioù mad

d'o mevelien, manka reont d'ezo c'hoaz, pa 'z eo gwir e vez red mad d'ezo kaout Bretoned, heb bloaz, d'a droc'ha d'ezo o foennou, ha da vedi d'ezo o east.

—o—

Sonj hon euz c'hoaz deuz ar jeneral Kronje, a zifennaz ken kalonek e vro, e-pad brezel an Transwaal, hag a oue prizoniet gant lord Roberts goude emgann Maggersfontein. Ahanta, petra gred ganeoc'h eo deut ar brezeller brudet-ze da veza? Evid gounid e vuez, eo bet red d'ezan mond d'an Amerik, da ziskouezadek vraz Sant-Louis; eno eo bet ambochet gant an Amerikaned, hen hag eun toullad diouz e genvreudeur falleürus, ha bemdez e tispiegont war eun teatr peziou-c'hoari evid diskuez d'ar re deut da zellet penaoz e oa bet brezel an Transwaal, Trist eo d'eun den ken kalonek, d'eun haroz ken braz, d'eur jeneral ken brudet, beza red d'ezan mond da gomedian evid gounid eur gwennek bennag da veva. Kalz a dud zo hag a zo pinvidik-mor, hag a fouet o arc'hant e heb sort c'hoariellou: an hini anezo hag a zonezonfe eun dra bennag d'ar Boër kalonek-ze ha d'e gensorted, a lakfe bruda e vadelez.

Mez mar zo unan bennag hag e ve dleet d'ezan pleal brema deuz dienez e enebour gwechall, eo Edward Seiz ez eo, roue holl-c'halloudek ar Saozon... Kronje a-vad, marteze, e ve gwell gantan gouzaon paourentez eged mond da voucha da zorn e drec'her evid kaout eur bansion bennag! ha rezon en defe! E waleur a vremen a raio d'e c'hloar lugerni skedusoc'h skedus c'hoaz, divezatoc'h en Histor. Seul waleürusoc'h e ver bet, seul vrasoc'h e ver kavet.

Divezatoc'h e vezo lavaret: « Ar jeneral Kronje?... Ah, ia, an hini a oue bet red d'ezan mond da c'hoari en eur guriosite! » Kaëroc'h a ze e vezo kavet e zremm.

—o—

Klenved ar c'houked! Sed aze eur c'hlenved hag a zo, eme ar vedisined, o kerzet tresek an Europ. Eur c'hlenved stagus eo, hag e-touez ar vorioned eo bet gweled o tond da genta, duhont kostez kreiz an Afrik, diouz ar Senegambi d'ar C'hongo. A-wechou, ar c'hlenved a chom eur bloaz, daou ha tri, hep en em diskleria reiz awalc'h. Ar c'hlanvour a gomans dond trist ha tenval, mond ha dond a ra, e zaoulagad c'houezet, ha n'all ket herzel ar c'hoant kousket diwar e valvennou. Chom a ra kousket e peb lec'h, e-kreiz peb labour, e-kreiz dibri zoken. Tam ha tam, eo red d'ezan chom en e wele evit kousket. Kousket a ra meur a zervez dioustu, ha 'benn ar fin, e chom kousket da vad... evid birviken. Eur c'hlenved dibardon eo klenved ar c'houked, ha beteg-henn, an doktored kaset du hont evid studia anezan n'o deuz kavet louzou a-bed da wellaat anezan. Gouezet o deuz, koulskoude, euz a be lec'h e tenn: eur geillenen vihan eo a zigas ar c'hlenved ganthi: *glossina palpalis* eo hanvet. Pa ver bet piket gant ar fubuen-ze, n'euz ken goude nemed ar maro da c'hortoz..., mad c'hoaz pa 'z eo gwir e varver dre forz kousket, hep re-holl a boan!

—o—

Ar brezel e-tre Russi ha Japon a zo, bete vremen, troet he chanz eneb da zujidi an tsar. Goude beza douaret buan ha buan bagadou tud ebarz er C'hore, Japoniz a zo kerzet tresek an hanter-noz, ha treuzet o deuz ar ster Yalou hep m'o deuz gallet ar C'hozaked stourm outo. Kerzet a reont breman war zu Moukden,

e-lec'h eman karter-kreiz ar jeneral russ Kouropatkin. Gouneet o deuz ar Japoniz teir viktor war ar Russia: en emgann Wa-fan-gou o deuz trec'het war o enebourien goude eul lazadeg spontus. Ar Russed ne oa ket hanter kemend anezo evel ma oa a Japoniz, evelkent e stourment mad o veza ma oant pignet war eun dorgen, ha diez e oa d'ar Japoniz dilec'hia anezo ac'hané. Hen ober a rechont koulskoude dre forz sakrifia o soudarded. Lavaret a rer eo hardi meurbed ar soudard japoniad, ha ne souz gwech a-bed dirag an tennou. Redek a reont war o enebourien evel diaoulou bihan leun a araj. Sur eo ar Russed da goll ganto bete m'o devo bet war ar plas kemend a vrezelidi ha Japoniz; mez eun dra hir ha diez meurbed eo digas armeou deuz goueled ar Russi beteg penn all ar Mandchouri.

War vor, a-vad, al listri russ a gomans kaout an trec'h war re ar Japoniz. Skouadren Vladivostok, dizammet deuz ar skorn braz, a zo deut eun danjer pemdezick evid aochou ar Japon. Evid diwall outhi, eo bet red da Japoniz digas deuz dirag Porz-Artur unan bennag deuz al listri a enkelc'hie ar porz-ze. Al listri russ a gas brema da stad ar mor kemend lestrkonvers a gevont o tond da gas magadurez pe pourveadurez d'ar Japon. Ne heller ket difin c'hoaz gant pehini deuz an daou adversour e ielo ar maout.

—o—

Eur skrivagner ganet en Breiz-Izel, ha great e vrud gantan en eur sevel leoriou diwar-benn e vro hag ar giziou anezi, a zo brema komanset, hervez ar gwel, da droi kein d'ar pezh e sikouraz dazorc'hi (resusita) kent. N'eo ket ankounac'heat c'hoaz al labour vad a reaz Anatol Ar Braz, a-unan gant hon mignonned Charlez Ar Goffik hag Emil Kloarek, evit adlakaat en enor an *Teatr Breizad* en Plouian, ar 14 viz Eost 1898. Ar Braz a oa deuz ar penn kenta o skigna brud ar c'hoariereien breton, hag hen eo a zibabaz « Buez sant Gwennole » da veza displeget, eur mister koz hennez koulskoude. Ma, abaoue an amzer-ze, troet he deuz bet ar rod, hag en deiz a hirio Ar Braz a zev ar pezh a azeule gwech all. Eur skrid-doktoriach en deuz great war an *Teatr breton*, hag hed da hed ennan e fell gantan diskuez brema n'euz teatr breizad a-bed, na kennebeud a spered breizad! Ar spered breizad, emezan, petra eo hepken? Eur restach euz an Amzer-Greiz. Ijin ar C'helled, petra eo? Netra, penegwir ne gaver anezan e neb lec'h: distruj ha maro ne n'eo ken. Ne gaver anezan e neb lec'h? Sed aze a zo eaz da lavaret, diesoc'h da broui; frazennoù ne n'eo ken ar re-ze, rag n'euz ket dalloc'h eged an neb na fell ket d'ezan gweled ar sklerijen. Eaz eo gouzout penaoz neb a zello deuz spered Breiz a-dreuz da lunedou gall hennez na welo netra nemed moren, hag aoun braz am beuz en defe lakaet Anatol Ar Braz, evid ar wechma, hag a ratoz kaër evid an dra-ma, eur re lunedou gall war e zaoulagad.

Rag Ar Braz, ken gwirion e skridou peurvuia, pa liv d'omp taolennou euz a Vreiz-Izel, a zo bet ar wech-ma injust tre ha displeal e kenver gant he zeatr koz.

« Evid hirraat buez Teatr Breiz, emezan, e vefe red hirraat ar c'hiz beva a rea d'ezan chom en e zao. » Ar seurt giriou a blich meurbed d'ar C'hallaoued, pa ve lavaret d'ezo ne bado ket pell ken an traou breton, mez d'omp-ni Breiziz, e tisplijont krak, rag *n'int*

ket just. N'euz den en hon-touez a gemend a c'hoantafe « hirraat ar c'hiz beva koz » ha koulskoude, holl e c'hoanteomp hirraat buez an teatr breton ! Ar Braz a gav d'ezan n'eo ket dleet rei an hano a Deatr breton nemed d'ar misteriou koz : mez ar peziou nevez a vez savet brema. ar re ze ive a zo teatr breton, merchanz ? An teatr gall e ma ennan kerkoulz oberou Corneille evel re Hugo, ha koulskoude ar re dosta a zo a c'hiz nevez hag ar re all a zo a c'hiz koz. hag evid lâret ar wirionez, n'int gall nemed dre iez, o veza ma z'eo kemeret ar zujedou anezo digant Athén ha Rom. N'euz forz, an holl a asant eo dleet lezel gant ar gall ar pez a zo d'ar gall : asanti a reomp lavaret ganeoc'h : ar misteriou gall a zo gall (memez pa'z int kemeret deuz an Testamant koz pe nevez !) Peziou-c'hoari Moliere a zo gall (memez pa vezont kopiët gir ha gir diwar Shakespeare) en eur gir, e lizeradur Franz, n'euz nemed traou vrag, traou gaër, traou a c'hrizien goz, traou c'houek... mez goude-ze en han Doue, n'il ket da damall abanomp da veza hep teatr koz broadus, pe e vezoc'h henvel deuz ar chaoudouren pa lavare rër du d'ar poufer.

Ahendall, eun dra zo en teatr breizad giz koz (ha luitel ket hennez gant an teatr breizad a vremen.) eun dra zo en teatr koz-ze, eta, hag a zo pell trec'h d'ar memez hini e Bro-C'Hall : me fell d'in komz euz ar rimell, euz ar c'hiz da zevel ar rimou. Biskoaz skrivagnerien ar Misteriou gall n'int bet gouest da rimel evel re Vreiz-Izel. Ar C'hallaoued d'ar c'houlz-ze, a iea dre an hent eaz, hag aliez e oa a-walc'h diou lizerennik d'ezo evid lakaat diou rimell da zigouezout : en Breiz, rima a oa eun ijin diez meurbed, eul labour tenn ha gwiziek ha pa na vefe nemed an dra-ze a gement a aparchantfe d'comp hon-unan en teatr breton giz koz, a-walc'h e ve c'hoaz evid ober d'comp hen karet hag hen difenn.

N'eo ket hep diezamant e lavaromp kement-ma d'ar Braz, abalamour d'an doujans am boa evitan bete vrema, mez Breiz a dle tremenn a-uz d'an traou-all. Gwasoc'h eo da eur Breizad nac'h e vro eged deus estranjour hi c'hondaoni : an eil a gav eun di garez en e ignoranz, ar c'henta n'en deuz iskuz a-bed. Zoken gant supozi e lavarehe gwjr Ar Braz beteg eur poënt bennag, bez 'ez euz gwirioneziou hag a zo fall da ziskleria *pa veont droug hep ober vad* : hag evelse ma koul gant skrid-doktoriach Anatol Ar Braz.

—o—

Mar plich gant Doue digas an taol da vad, hag e raio, abarz nemeur e vezo krouet en Keraez eur ti moull breizad hag eur gazeten evit kas beb eiz dez d'an holl ar c'heleier hag an nevezentiu. Ar gazeten nevez a vezo hanvel *Ar Bobl* ganeomp, abalamour eo d'ar bobl dreist-holl eo e fell ganthi mond rageün, abalamour eo e iez ar bobl e fell ganthi beza skrivet, abalamour e fell ganthi ive beza hekleo da zantimanchou ar bobl a Vreiz. Hanter c'hallek hag hanter vrezonek e vezo, ha dre he friz dister — 16 real ar bloaz, 1 skoed da goumananterien ar gelaouengelec'h-ma — e c'hello beza deut mad e ti peb kristen. Gwella labour vad e ve moien d'eur Breizad ober eo eta rei dorn da groui ha da skigna ar gazeten eiz deziek-ze, rag en amzer vremen, ar Voullerez eo tout ; hep-hi ne c'heller netra, hag ar gwella oberidigez a zo eun oberidigez kollet mar n'he deuz ket war he lerc'h,

evit hi soutenn hag hi harpa eur gazeten a emgann. *Ar Bobl* hag *Ar Vro* ne refont ket evid an dra-ze eun implich doubl an eil gant egile, mez dre o labour unanet mad, pephini anezo en e du, gloar hor bro a vezo kresket, he frankizou adgouneet, ha marteze eun dra bennag a well a vezo digaset e stad ar Vretoned : ar wiziegez diouc'h o nerz ha diouc'h o galloud.

—o—

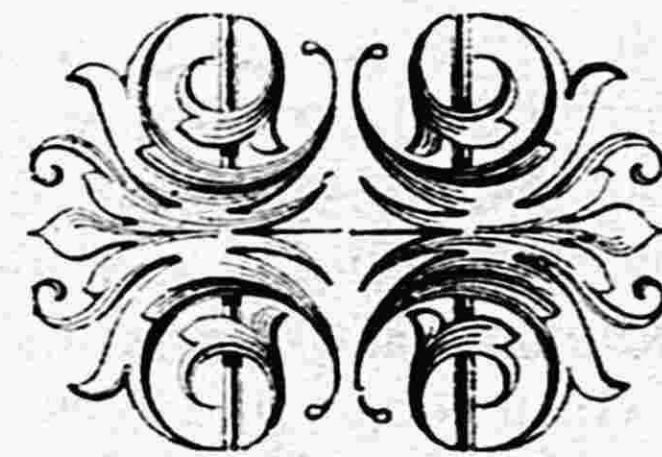
D'ar sul tri a viz gouere, skeuden Itron Varia ar Pennez a zo bet binniget gant lid vraz e Beg-ar-Raz. Ar gouel a zo bet kaër meurbed, hag an amzer brao kenan. Ar brozision, an Eskibien en he fenn, a zo partiel da zek eur hanter deuz hotel Keradennek evit mond var zu ar skeuden ; eno' ez eo bet kanet an oferen, hag an abad Kerjean, person Sant Martin Montroulez, en deuz great e brezegen en brezonek. Meur a vragou-braz a oa mesk an dud.

Goude kreizdeiz, ar brozision en em renkaz a nevez da vond d'ar statu, arc'heskop Roazon o ren anezi. Statu ar Werc'hez a oë binniget neuze, ha kantikou brezonek a oë kanet gant ar belerined, a oa meur a vil anezo deut da enori « patronez ar vartoloded. » Ar barz Taldir a lavaraz ive eur barzonek en enor da Vari. Ar statu savet e Beg-ar-Raz a zo unan euz ar re gaëra a ouffed da weled. Triwech troatad uhelder he deuz, hag he jijen daouzek troatad pe war dro. Ar Werc'hez a astenn ar Mabik Jezuz da eur martolod paour o vond da veuzi, hag hema a zav e zivrec'h gant desesper evid goulen eun tam zikour.... Ebarz an Itali eo bet kizellet ar statu-ma : roel eo bet gant an Ao. Godebski. Ne c'helled ket kaout eul lec'h dereatoc'h evid Beg-ar-ar-Raz da enori an Hini a rer anezi « Stereden ar Mor. »

—o—

Augustin Thierry en deuz skrivet eun tu bennag : « Beza zo er brezonek eun elfen a badelez hag a ra goap deuz kounnar ar c'hantvejou hag an dud. »

AR FURCHER.

EMBANNOU

GRAND HOTEL D'EUROPE

**A. BONNAUD, Perc'henn
MONTROULEZ**

A zigemer "AR VRO"

MENGLEUZIQU MEIN-DO

en MILL-AR-BIK, Parrez PAULE
Kanton Maël-Keraez

Beb seurt MEIN-GLAZ, henvel ouz re Angers
Per NIVET, Entrepreneur, PAULE

ERWAN GUILLOU

Marc'hadour Koat ha Plench

(Koaat ar vro ha koat hanter-noz)

KONVERSER TEMZ

Sant - Nicolas - ar - Pellem (K. - an - N.)

Kezek - Houarn — Gweturion - dre - dan

J. RIOU

KERAEZ — Ru an Augustined — KIERAEZ

A werz kezek-houarn deuz ar gwella merkou
hag a bren ar re goz

a fich hag a engal anezo marc'had mad

EUN TI ALL AN EUZ EN GUEMENE (MORBIHAN)

EN GWERZ

En Ti TALDIR, en Karnoët (C.-d.-N.)

Ar peurrest deuz ar BARZAZ TALDIR

Chomet goude ar werzidigez

Lezet a vo pephini evit 1 Skoed just, difrêz
N'euz outo nemed eun nebeudik hepken

GWINOU BOURDEL

a Genta Merk

RENÉ MIDY ha **K^{EZ}**

75, Cours du Médoc, BOURDEL

ha 3, Rue Duhamel, ROAZON

Stal-Leoriou. — Paperou livet

MAUVIEL

12, Ru Brest, MONTROULEZ

a werz ar gelaouennou brezounek, hag a
beb seurt moulladurezou

Gwin koz a beb bro

Kaliteou braz

Gwinou-ardant ha likeuriou

F.-M. PERSON, Montroulez

En ti PENNVEN, kizeller

HA GARANER KOAT

EN PONTIVY (MORBIHAN)

E KAVER ESPISIAL

MEURB BRETON DA BRENAN

HAG ANNEZ ALL A BEB SEURT MOD

Gwin Champagne « LA MOUETTE »

Gwir gwin a Vro Champagne

*Perc'hen: Ch. Vogèle, Reims, Champagne. — En gwerz
e ti holl varc'hadourien gwin Breiz-Izel. — Kannader:*
G. DELAFARGUE, LANVOLLON.

ERRATUM

Pajen 76 linen 17 lennit, diwar Plaut ha Teranz,
elec'h, diwar Shakespeare.

EMBANNOU

Levrdi Brezonek

MORIS AN DAULT

6, rue du Val de-Grâce, PARIS, V^e

Stal leoriou koz ha nevez diwar benn Breiz
AN TAOLENNOU A VE KASET EVIT MANN

Ar roue deuz al louzeier eo an
ULMINUCINE MOREUL

Louzou evit spura ar gwad fall, hag ober d'an dud
krenvaat. — *Al litrad*: 2 skoed. — *An hanter-litrad*:
14 real.

En ti **MOREUL**, apotiker, **LANNDERNE**

ERWAN HERNOT

Kizeller Kalvariou ha Mein-Bez

Ru Lanndreger, **LANNHUON**

BET MEDALENNET SEIZ GWECH WARNUGENT

HOTEL SIMON

KALLAK, Arr^t Gwengamp, KALLAK

Prejou. — Kambchou

— Marchosiou. — Gweturioù —

IAN EVENNOU

Marc'hadour-danvez en **SKAER**

*Evid kaout danvez, ha lakaat ober gwiskamanchou
giz Skaer, stum nevez ha stum goz, en em erbedi ouz
an Ao. EVENNOU.*

Ar gwella kelaouengelc'h gallek eo ar

REVUE DE BRETAGNE

MIZIEK

Koumanant: 4 skoed ar bloaz

EN EM ERBEDI OUZ AN AO. DE LAIGUE, REDON (ILLE-ET-VIL.)

FRÉDÉRIC PINCEMIN

3, 5, 12, Ru - al - Lian, **SANT-BRIEK**

Mezer; Lianach; Danvez dillad

Kezek-houarn CLÉMENT, HUMBERT, ANDRU, etc.

Kezek-houarn dre dan WERNER, GRIFFON, etc.

MIKEL KEINEK, toker

11, Ru Kereon, **KEMPER**

Tokeier Bretoned ha Beleien. — Mezer. — Dillajou

breton. — Sier-Beaj. — Matijennou, etc.

Gwiskamanchou diwar vuzul

DA VOURE'HIZ HA DA OFISER

R. SALAUN

Kemener

BREST — 37, Streat ar Ramp — BREST

JOB FRANCÈS

Marc'hadour - Gwin

LESNEVEN (BRO-LEON)

FANCH MERRIEN

EN SANT-NIKOLAS-AR-PELLEM

Liver Ilizou

Alaourer ha Sternier Poltrejou

Grand Café de la TERRASSE

PICART, Perc'henn

MONTROULEZ

A zigemer "AR VRO"

Moullerez ha Leordi

AR GWAZIOU

Leur-Gear Emil Souvestr

MONTROULEZ

LABOURIOU A BEB SEURT

J. AR BRETON

27, Ru Pariz, **MONTROULEZ**

GWIN; ESPISIRI; PRODUOU MARC'HAD-MAD EVID

AL LABOUR-DOUAR HAG AN ANEVALED

Sebastian Ar GAK

Lez-Vren, dre Gemeneven (Pennarbed)

Leazdi Vraz: Amann finn

Savadurez-skouer a ouenn saout Breiz

JISTR A GENTA MERK.

Stal - Leoriou

AR GWAZIOU

1, Leur-Gear Emil-Souvestr

Niver braz a Leoriou Ofern evit Prizioù katekis

GOULOU KOAR A BEP SEURT EVIT AN ILIZOU

Ar gouarner: **Alfred LAJAT.**